

Natuurontwikkelingsterreinen bij de Stippelberg

Jan Kersten, tekst en foto's

Riek van den Bosch

Voorwoord

Een beschrijving van de vier velden staat in deel 1 en een samenvatting van insecten staat in deel 3. In dit deel 3.1.3 wordt met een samenvatting en in tabellen het totaal gegeven van de waargenomen nachtvlinders op de vier velden.

Inventarisatie nachtvlinders

Op de vier velden hebben wij 85 soorten nachtvlinders genoteerd. Dit zijn allemaal dagwaarnemingen verspreid over alle vier de velden. Voorkeur van vlinders voor een bepaald veld lijkt er nauwelijks te zijn. De meeste nachtvlinders zijn alleen 's nachts actief, maar desondanks hebben we er in de loop der jaren, door goed de vegetatie af te speuren, 85 soorten gezien en op foto vastgelegd.

Hier volgt een toelichting op een aantal families met het aantal waargenomen soorten.

De familie **slakrupsen** bestaat uit één soort, de Slakrups, deze hebben we op de velden tweemaal gezien. De rupsen leven in eiken, maar belanden nog wel eens bij harde wind op de grond.

Slakrups, rups.

De **bloeddrupjes** waren met de Metaalvlinder en Sint-Jansvlinder aanwezig op verschillende velden.

Metaalvlinder

Van de **eenstaartjes** zagen we alleen een rups van de Bleke eenstaart op Veld 1.

Pijlstaarten waren met de rups van een Dennenpijlstaart op Veld 1 en een rups van de Teunisbloempijlstaart op Veld 2 aanwezig.

Dennenpijlstaart, rups.

Van de **spinners** zagen we de rupsen van Rietvink en Veelvraat en op Veld 4 in 2012 een rups van het Espenblad, een toen nog zeldzame soort die de laatste jaren wel toeneemt.

Espenblad, rups.

Rietvink, rups.

Van de **tandspinners** zagen we de rupsen van de Kleine hermelijnvlinder en Wapendrager.

Van de familie **spinneruilen** zagen we 20 soorten. Deze familie is verdeeld in een aantal subfamilies zoals

o.a. de **beervlinders** waarvan de Sint-jacobsvlinder zowel als rups als imago op alle velden een veel geziene soort was, zijn waardplant Jacobskruiskruid was dan ook volop aanwezig. Het Streepkokerbeertje kwam nogal eens in beeld, maar de overige beervlinders slechts sporadisch.

Sint-jacobsvlinder, rups

Streepkokerbeertje

Ook **donsvlinders** zijn een subfamilie binnen de familie erebidae. Van deze groep zagen we in de vegetatie nog wel eens rupsen van de Witvlakvlinder en de Donsvlinder en deze laatste ook wel als imago.

Witvlakvlinder, rups.

De Meriansborstel en de Plakker zagen we tweemaal als rups en als imago. De Bruine snuituil zagen we op Veld 3 en 4 enkele keren en het Stro-uiltje was, op meerdere velden, vaak te zien.

Donsvlinder, rups.

Donsvlinder, imago.

Meriansborstel, rups.

Plakker, jonge rups.

Bruine snuituil

Gewone bandspanner

Stro-uiltje

Zuringspanner

Roodstreepspanner

Groene weide-uil

Spanners hebben we 26 soorten gezien in al die jaren, de Gestreepte goudspanner en de Lievaling waren vaak te zien. De overige soorten werden allen slechts één of enkele keren gezien. De Roodstreepspanner in 2015 op Veld 4 was wel een bijzondere waarneming. De Gewone bandspanner, Witte grijsbandspanner en Zuringspanner kwamen meermaals in beeld. Van de **Uilen** hebben we 24 soorten waargenomen. De meest geziene soorten waren de Gamma-uil, Zilverstreep en Mi-vlinder maar ook deze hebben we niet elk jaar op alle velden gezien. De Zuringuil zagen we vaak als rups. De Groene weide-uil was op Veld 2 en 3 een aantal keren in beeld.

Van de **wespvinders** zagen we 2 soorten, de Eikenwespvlinder en de Elzenwespvlinder.

Naschrift

Nachtvlinders doen hun naam eer aan, in negen jaren overdag intensief speuren hebben we relatief weinig nachtvlinders gezien. Kennelijk weten ze zich erg goed te verschuilen en worden pas actief als het donker is. Op de nabijgelegen Stippelberg telden we over twee jaren in zes nachten, met een lamp als lokmiddel, 102 soorten nachtvlinders. Dit was wel in andere biotopen, maar het verschil is toch aanzienlijk. Het is duidelijk dat het toeval overdag een zeer grote rol speelt bij het waarnemen van nachtvlinders.

Overzicht van nachtvlinderwaarnemingen op de vier velden.

Orde: Vlinders (*Lepidoptera*)

Fam. =Familie r = rups

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	2 0 1 9	2 0 1 8	2 0 1 7	2 0 1 6	2 0 1 5	2 0 1 4	2 0 1 3	2 0 1 2	2 0 1 1
Fam. Spinneruilen	Erebidae									
1 Bruine sikkeluil	<i>Laspeyria flexula</i>		2							
2 Bruine snuituil	<i>Hypena proboscidalis</i>			3 4	4	4				
3 Donsvlinder	<i>Euproctis similis</i>			1 3					4	4
4 Geel beertje	<i>Eilema sorocula</i>		2					4		
5 Gele snuituil	<i>Paracolax tristalis</i>			2		1				
6 Glad beertje	<i>Eilema griseola</i>				4		4			1 2 3
7 Meriansborstel	<i>Calliteara pudibunda</i>			3				3r		
8 Muisbeertje	<i>Pelosia muscerda</i>		3			3	4			
9 Naaldboombeertje	<i>Eilema depressa</i>					1				
10 Phegeavlinder	<i>Amata phegea</i>							2 3	1	1
11 Plakker	<i>Lymantria dispar</i>			4					2	
12 Roesje	<i>Scoliopteryx libatrix</i>									4
13 Rood weeskind	<i>Catocala nupta</i>		4							
14 Roodbandbeer	<i>Diacrisia sannio</i>			1r	4		2		3	
15 Rozenblaadje	<i>Miltochrista miniata</i>				4					1 2 3
16 Sint-jacobsvlinder	<i>Tyria jacobaeae</i>	1 2 3	1 2 4	1 2 3 4	1 2 3	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	2 3 4	1 3
17 Streepkokerbeertje	<i>Eilema complana</i>				4	3	1 2	1 2 4	1	1 2 3 4
18 Stro-uiltje	<i>Rivula sericealis</i>		2	3 4	1 3 4		4 1	1		
19 Vierstipbeertje	<i>Cybosia mesomella</i>				4					
20 Witte tijger	<i>Spilosoma lubricipeda</i>	1								
21 Witvlakvlinder	<i>Orgyia antiqua</i>			3			4r		2r 3r 4r	
22 Zwart beertje	<i>Atolmis rubricollis</i>			3	2			1	1 3 4	
Fam. Bloeddrupjes	Zygaenidae									
23 Metaalvlinder	<i>Adscita statices</i>		1	1 3 4		3 4	1 4		1 3	1 2 3
24 Sint-Jansvlinder	<i>Zygaena filipendulae</i>					1 4	1 4			4
Fam. Eenstaartjes	Drepanidae									
25 Bleke eenstaart	<i>Falcaria lacertinaria</i>					1r				

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	2	0	1	9	2	0	1	8	2	0	1	7	2	0	1	6	2	0	1	5	2	0	1	4	2	0	1	3	2	0	1	2	2	0	1	1		
54 Zuringspanner	<i>Lythria cruentaria</i>			3				3		2																			1							3			
Fam. Spinners	Lasiocampidae																																						
55 Espenblad	<i>Phyllodesma tremulifolium</i>																																			4			
56 Rietvink	<i>Euthrix potatoria</i>								4																														
57 Veelvraat	<i>Macrothylacia rubi</i>																								4			4								3			
Fam. Tandspinners	Notodontidae																																						
58 Kleine hermelijnvlinder	<i>Furcula furcula</i>																									4r													
59 Wapendrager	<i>Phalera bucephala</i>																								2											4			
Fam. Uilen	Noctuidae																																						
60 Agaatvlinder	<i>Phlogophora meticulosa</i>																																			4			
61 Bonte grasuil	<i>Cerapteryx graminis</i>																																	3	2	3			
62 Bosbesuil	<i>Conistra vaccinii</i>																							1															
63 Donker brandnetelkapje	<i>Abrostola triplasia</i>																								5														
64 Donkere marmeruil	<i>Protodeltote pygarga</i>								1	2																										4			
65 Dwerghuismoeder	<i>Panemeria tenebrata</i>																																						
66 Eikenuiltje	<i>Dryobotodes eremita</i>																																			4			
67 Gamma-uil	<i>Autographa gamma</i>	2							1	2	3	4	1																								1	2	4
68 Gekraagde grasuil	<i>Mythimna ferrago</i>																																				2		
69 Getekende gammauil	<i>Macdunnoughia confusa</i>																																				4		
70 Gewone worteluil	<i>Agrotis exclamationis</i>																																				3		
71 Grauwe monnik	<i>Cucullia umbratica</i>																																				4		
72 Groene weide-uil	<i>Calamia tridens</i>																																				2		
73 Huismoeder	<i>Noctua pronuba</i>																																				4		
74 Koperuil	<i>Diachrysis chrysitis</i>																																				4		
75 Mi-vlinder	<i>Callistege mi</i>																																				3		
76 Piramidevlinder	<i>Amphipyra pyramidea</i>																																				1		
77 Psi-uil	<i>Acronicta psi</i>																																				2		
78 Tweekleurige uil	<i>Hecatera bicolorata</i>																																				1		
79 Witstipgrasuil	<i>Mythimna albipuncta</i>																																				2		
80 Zandhalmuiltje	<i>Mesoligia furuncula</i>																																				2		
81 Zilverstreep	<i>Deltote bankiana</i>	2	3																																		3		

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	2	0	1	9	2	0	1	8	2	0	1	7	2	0	1	6	2	0	1	5	2	0	1	4	2	0	1	3	2	0	1	2	2	0	1	1
82 Zuringuil	<i>Acronicta rumicis</i>					1	2							1	3	1r												1r	2r	3r	4r					4r	
83 Zwarte c-uil	<i>Xestia c-nigrum</i>						2																														
Fam. Wespvinders	Sesiidae																																				
84 Eikenwespvinder	<i>Synanthedon vespiformis</i>													2																							
85 Elzenwespvinder	<i>Synanthedon speciformis</i>							3																													

Naaldboombeertje

Bleke eenstaart, rups.

Gerimpelde spanner

Wapendrager

Agaatvlinder

Getekende gammauil